

PROPOZÍCIE SÚŤAŽE PREDNÍKOV O CENU RINALDA OLÁHA

Hlavný organizátor a vyhlasovateľ súťaže

Obec Zvolenská Slatina

Spoluorganizátori

Miestny odbor Matice slovenskej vo Zvolenskej Slatine

Odborný garant

Oddelenie etnológie ÚMKTKE FF UKF v Nitre

Miesto konania

Kultúrny dom Zvolenská Slatina

Poslaním podujatia je:

- podporovať a prezentovať tvorivé a interpretačné umenie hudobníkov*čok, ktorí*é uchováajú a nadväzujú na tradičné hudobné štýly predníkov podpolianskych ľudových hudieb, resp. ľudových hudieb iných regiónov Slovenska;
- podporovať uchovávanie prejavov hudobného folklóru v generačnej kontinuite, prispieť k posilňovaniu podpolianskej regionálnej a rómskej kultúry a identity,
- prispieť k zvyšovaniu kohézie komunit a k rozvoju multikultúrneho chápania spoločnosti;
- vytvoriť priestor pre umeleckú konfrontáciu nadaných jednotlivcov;
- pripomínať si už nežijúceho, vynikajúceho rómskeho husľového virtuóza Rinalda Oláha, rodáka zo Zvolenskej Slatiny, ktorého umenie a osobnosť sú ideovým pilierom tohto podujatia;
- formovať vzťah verejnosti k trvalým kultúrnym hodnotám, neoddeliteľnou súčasťou ktorých sú diela uznávaných umelcov a muzikantských osobností, ktorí vzišli z tohto kraja.

Charakter podujatia

Podujatie sa koná každoročne, avšak striedavo v dvoch podobách. Jeden rok v podobe súťaže huslistov*tiiek v duchu propozícií súťaže (viď nižšie), nasledujúci rok v podobe nesúťažného kultúrneho podujatia s programom primárne venovaným inštrumentálnej hudbe a hudobnému odkazu a osobnosti Rinalda Oláha – v oboch prípadoch pod hlavičkou jeho pôvodného názvu „Súťaž predníkov o cenu Rinalda Oláha“.

PROPOZÍCIE SÚŤAŽNÉHO ROČNÍKA PODUJATIA 2023

Podmienky účasti v súťažných kategóriách

- Zaslanie vyplnenej prihlášky na príslušnú e-mailovú adresu v stanovenom termíne;
- vek minimálne 13 rokov. Horná veková hranica nie je stanovená;
- interpretovaný repertoár pochádza z územia Slovenska.

Súťaž je otvorená domácim aj zahraničným, amatérskym aj profesionálnym huslistom*kám. Laureáti*tky Súťaže predníkov o cenu Rinalda Oláha sa ďalších ročníkov podujatia môžu zúčastniť ako hostia, alebo môžu súťažiť s odlišným repertoárom, než s ktorým súťažili v predošlom súťažnom ročníku podujatia.

Súťažné kategórie a hudobný repertoár

I. súťažná kategória – Tradičné herné štýly primášov

II. súťažná kategória – Autorské hudobné úpravy ľudových piesní

Základom súťaže je interpretácia ľudového piesňového repertoáru z územia Slovenska, výber ktorého zodpovedá charakteru súťažných kategórií. V prípade herného štýlu súťažiacich sa budú v oboch kategóriách komplexne hodnotiť viaceré aspekty s prihliadnutím na charakter súťažnej kategórie.

Súťaž prebieha v dvoch kolách. V **prvom kole** hráči interpretujú vlastné, nimi zvolené piesne v úprave a umeleckom stvárnení zodpovedajúcom charakteru súťažnej kategórie. V **druhom kole** hráči interpretujú povinnú skladbu, ktorú pre každú z kategórií organizátori avizujú v dostatočnom časovom predstihu na internetovej stránke podujatia.

V oboch kolách budú hráčov sprevádzať ľudové hudby zabezpečené organizátorom, ktoré majú skúsenosti s hrou v zmysle koncepcie oboch súťažných kategórií.

I. súťažná kategória: Tradičné herné štýly primášov

Súťažná kategória je určená hudobníkom a hudobníckam, ktorí*é patria buď medzi nositeľov, interpretov tradičných herných štýlov, alebo sa štúdiu a interpretácii tradičných herných štýlov venujú. Hráči*ky si volia repertoár z jednej konkrétnej lokality (obce). Ak ide o hráčov*ky, ktorí*é nepatria medzi nositeľov tradičných herných štýlov (t.j. generačne nenadväzujú na rodinnú muzikantskú tradíciu a herný štýl určitej obce), môžu v prihláške špecifikovať, z herného štýlu ktorého hráča vo svojom súťažnom čísle vychádzajú (napr. M. Berky-Paláč z Hrochote, P. Oláh-Všivák z Poník, J. Kroka-Češľak zo Zámutova, L. Harvan z Telgártu, G. Potta zo Sene a pod.).

Posudzovaná bude najmä schopnosť hráča*ky odsledovať a interpretačne zvládnuť charakteristické štýlotvorné znaky typické pre hudobnú tradíciu zvolenej lokality, resp. pre hru konkrétneho primáša a charakter ich tvorivého uchopenia. Porota sa zameria

predovšetkým na štýlové zvládnutie ornamentiky a variačnej techniky. Všeobecne bude sledovať techniku hry pravej aj ľavej ruky, frázovanie, voľbu tempa interpretácie, celkový charakter hudobného prednesu a schopnosť hráča*ky koordinovať počas hry sprevádzajúcu ľudovú hudbu.

Ako povinná skladba sa v tejto kategórii určuje jedna pieseň z repertoáru Jána Berkyho-Dušana zo Zvolenskej Slatiny. Zvukový záznam a jeho notový prepis poskytne organizátor zverejnením na internetovej stránke podujatia. Povinná skladba sa nesmie zhodovať s repertoárom, s ktorým sa hráč*ka prezentuje v prvom kole súťaže. Hodnotenú bude štýlové predvedenie piesne, funkčnosť použitia štýlotvorných prvkov, celkový hudobný prednes a jeho vyznenie v kontexte princípov I. súťažnej kategórie.

II. súťažná kategória – Autorské hudobné úpravy ľudových piesní

Súťažiaci*a predvedie vlastnú, alebo inú autorskú hudobnú úpravu ľudových piesní. Miera aranžérskeho a štylistického zásahu do zvoleného repertoáru je plne v rukách hráča*ky. Zvolený piesňový repertoár musí pochádzať z jednej lokality (napr. Detva, Parchovany a pod.), alebo jedného regiónu (Podpoľanie, Zemplín a pod.). Do tejto súťažnej kategórie spadajú tiež interpretácia hudobných úprav a kompozícií Rinalda Oláha, alebo hudobných úprav ním inšpirovaných. Vo svojej hre môže súťažiaci*a čerpať z herných štýlov regiónu/lokality, súčasne má však veľký priestor pre vlastné variačné invencie a technicko-interpretáčne stvárnenie zvolených skladieb (vrátane tvorivých prístupov k harmonizácii, úprave druhého hlasu po dohode so sprievodnou muzikou a pod.), ktorými odprezentuje svoju interpretačnú erudíciu, zručnosti a hudobnú tvorivosť.

Posudzovaný bude výber repertoáru a jeho umelecké a herné stvárnenie s dôrazom na zvolenú ornamentiku a variačnú techniku, technické zvládnutie hry na hudobnom nástroji, taktiež schopnosť hráča*ky invenčne umelecky využiť potenciál herných štýlov zvolenej oblasti, celkový charakter hudobného výrazu a schopnosť hráča*ky koordinovať počas hry sprevádzajúcu ľudovú hudbu.

Ako povinná skladba sa v tejto kategórii určuje hudobná úprava Rinalda Oláha zo Zvolenskej Slatiny. Notový podklad (ak to bude možné tiež hudobné stvárnenie Rinaldom Oláhom) poskytne organizátor na internetovej stránke podujatia. Povinná skladba sa nesmie zhodovať s repertoárom, s ktorým sa hráč*ka prezentuje v prvom kole súťaže. Posudzovaná bude miera zachovania variácií a ornamentiky, rovnako však charakter hudobno-interpretáčného stvárnenia. Hráči*ky si môžu hudobnú úpravu zjednodušiť v súlade so svojimi interpretačnými možnosťami.

Pre obe kategórie platí, že súťažný hudobný blok musí byť zostavený z piesní rôzneho tempového prevedenia. Povinné je upraviť svoje hudobné číslo tak, aby obsahovalo aj piesne v miernom aj rýchлом tempe. V prípade, že to hudobná úprava, alebo herná prax vo vybranej

lokalite dovoľuje, hráč môže do svojho čísla zakomponovať aj pomalú, metricky neviazanú pieseň (odporúčané).

Celkové časové trvanie súťažného bloku musí byť 5 až 7 minút.

Dĺžka povinnej skladby vychádza z inštrukcií zadaných organizátorom na príslušnom mieste internetovej stránky.

Interpret*ka nemôže súťažiť v obidvoch súťažných kategóriách súčasne.

Interpret*ka sa nemôže súťaže zúčastniť so svojou vlastnou ľudovou hudbou.

Súťažiaci sú povinní vopred informovať organizátorov o výbere repertoáru pre prvé kolo súťaže prostredníctvom vyplnenej prihlášky a poskytnúť vopred notový/grafický záznam hudobného čísla (minimálne zoznam piesní, tóniny a zápis harmonického sprievodu). Uľahčí sa tým nácvik so sprievodnou muzikou. Termín dodania informácie o zvolenom repertoári a forma, akou ju poskytnúť organizátorom, je uvedená v prihláške súťaže.

Práca a zloženie poroty

Výkony jednotlivých súťažiacich bude hodnotiť odborná porota zložená z troch uznávaných odborníkov, pedagógov, a/alebo hudobníkov.

Každý porotca*kyňa odovzdá písomne hodnotiaci bodovací hárok s poznámkami, v ktorom v na to určenom mieste hárku zreteľne napíše svoj návrh:

- na udelenie ceny Laureát súťaže pre každú z kategórií,
- na mimoriadne ocenenia.

Porota okrem bodovania využíva diskusiu a hlasovanie. Pri rovnosti hlasov má rozhodujúci hlas predseda*kyňa poroty, ktorý*á je stanovený*á pred oficiálnym začiatkom súťažnej časti podujatia.

Súčasťou práce poroty je vyhotovenie spoločného záverečného hodnotiaceho protokolu, ktorý okrem výsledkov súťaže obsahuje aj odborné stanovisko poroty – zhodnotenie úrovne podujatia. Protokol svojím podpisom potvrdzuje predseda*kyňa poroty a ostatní jej členovia. Porota a organizátori súťaže si vzhľadom na výkony súťažiacich vyhradujú právo niektorú z cien neudelíť.

Diváci na základe anonymného hlasovania udeľujú Cenu diváka.

Odborná porota môže hráčovi*ke udeliť mimoriadne ocenenie za vybraný aspekt interpretačného výkonu.

Všeobecné kritériá hodnotenia

Kritériá hodnotenia herného prejavu súťažiacich sú konkretizované v predošlých charakteristikách jednotlivých súťažných kategórií. Vo všeobecnosti je pri hodnotení dôraz kladený na nasledujúce aspekty:

- technické zvládnutie hry na hudobnom nástroji;

- výber repertoáru, zostavenie piesní do bloku;
- miera rešpektovania lokálnych, resp. regionálnych interpretačných štýlových znakov a osobitostí (primerane k súťažnej kategórii);
- variačná technika a ornamentika;
- vedenie sprievodnej muziky;
- celkový umelecký dojem z prednesu.

Prihlášky

Súťažiaci sa prihlási do súťaže najneskôr do 30. apríla 2023 u organizátora podujatia, a to zaslaním záväznej prihlášky e-mailom na adresu: dsihelska@gmail.com, alebo poštou na adresu organizátora uvedenú na internetovej stránke podujatia. Prihláška je k dispozícii na stiahnutie na stránke [CHCEM SA PRIHLÁSIŤ](#).

Náklady spojené s účasťou

Organizátori súťaže preplatia účastníkom*čkam cestovné náklady vo výške hromadného dopravného prostriedku, zabezpečia bezplatnú stravu a ubytovanie v mieste konania súťaže. Účastníci do 18 rokov majú právo na jedného dospelého sprievodcu, ktorý sa súťaže zúčastní na náklady usporiadateľa. Súťažiacim, pochádzajúcim z územia mimo Slovenskej republiky, bude v súvislosti s cestovnými nákladmi hradená len dĺžka cesty medzi hraničným prechodom na SR a miestom konania podujatia.

Rinaldova cifrička - detská časť programu - organizátor hradí stravu účinkujúcemu a 1 zákonnému zástupcovi. Cestovné náklady nie sú hradené.

Audiovizuálny záznam podujatia

Videozáznam súťažných vystúpení zhotovuje organizátor podujatia výlučne pre vlastné potreby. Záznamy jednotlivých súťažných vystúpení hráčov/hráčok nebudú zverejňované na internete bez ich súhlasu. Súťažiaci môže vyjadriť nesúhlas so záznamom jeho/jej vystúpenia už prostredníctvom prihlášky.

Priebeh súťaže

Súťaž sa uskutoční vo Zvolenskej Slatine, v nedeľu 14. mája 2023.

Skúšky so sprievodnou hudbou sa uskutočnia v sobotu 13. mája 2023 v dopoludňajších hodinách v priestoroch kultúrneho domu.

Skúška so sprievodnou hudbou v časovom trvaní 20 minút bude umožnená každému súťažiacemu v deň konania súťaže.

Sprievodná hudba je počas súťaže štvorčlenná, počas skúšky minimálne v základnom obsadení (2. husle, sprievodná viola). V prípade súťažného vystúpenia v rámci každej kategórie sa jej zloženie prispôsobí potrebám súťažiaceho, a to na základe ním poskytnutej informácie v prihláške.

Súťažné vystúpenia sú verejné.

Časový harmonogram súťaže

Organizátor si vyhradzuje právo prispôbiť časový harmonogram súťaže finálnemu počtu prihlásených hráčov. Súčasne sa zaväzuje súťažiacich včas informovať o zmenách harmonogramu, a to min. 2 týždne pred konaním súťaže.

Sobota, 13. máj 2023

9:30 – príchod, prezentácia účastníkov, organizačné pokyny

9:30 – 15:00 – skúšky so sprievodnou hudbou (v čase podľa priebežnej dohody s organizátorom)

16:00 – 24:00 – kultúrny program pre muzikantov, vychádzajúci z poslania súťaže stravovanie a občerstvenie

Nedeľa, 14. máj 2023

8:00 – 8:30 – príchod na miesto konania súťaže, prezentácia v kultúrnom dome vo Zvolenskej Slatine

8:30 – 11:45 – technické a zvukové skúšky so sprievodnou ľudovou hudbou

11:00 – príchod poroty

11:00 – 12:30 – organizačná porada poroty

11:00 – 12:30 – prestávka, obed pre súťažiacich

14:00 – 16:30 – súťažná časť podujatia a vystúpenia detí

16:30 – 17:30 – porada poroty, vystúpenie hosťa podujatia

17:30 – 18:00 – vyhlásenie výsledkov

18:30 – 20:00 – recepcia – spoločné stretnutie organizátorov, interpretov a hostí, priestor pre neformálne debaty porotcov so súťažiacimi

Ocenenia súťaže

Porota rozhoduje o udelení nasledujúcich ocenení Súťaže predníkov o cenu Rinalda Oláha:

I. súťažná kategória – Tradičné herné štýly primášov

Cena *Laureát Súťaže predníkov o cenu Rinalda Oláha pre rok 2023 v I. kategórii*: medaila, diplom, finančná odmena 500 €.

II. súťažná kategória – Autorské hudobné úpravy inšpirované hernými štýlmi primášov

Cena *Laureát Súťaže predníkov o cenu Rinalda Oláha pre rok 2023 v II. kategórii*: medaila, diplom, finančná odmena 500 €.

Najpozoruhodnejšie výkony z obidvoch kategórií budú ocenené *Mimoriadnym ocenením* podľa rozhodnutia poroty: diplom, hodnotný dar.

Porota a organizátori súťaže si, vzhľadom na výkony súťažiacich, vyhradzujú právo niektorú z cien neudelieť.

Na základe anonymného hlasovania divákov bude udelená Cena diváka jednému zo súťažiacich a cena *Rinaldova cifrička* jednému z detských účastníkov nesúťažnej časti programu.

Záverečné ustanovenia

Organizátori súťaže si vyhradzujú právo propozície súťaže zmeniť, alebo doplniť. O všetkých závažných zmenách budú súťažiaci a verejnosť informovaní prostredníctvom internetovej stránky súťaže. Podrobnejšie informácie ku každému ročníku súťaže budú zverejňované priebežne v príslušnom roku. Za celkovú prípravu a priebeh súťaže zodpovedaní hlavní organizátori.

Informácie a kontakty

Akékoľvek otázky a príp. nejasnosti môžete konzultovať aj osobne s nižšie uvedenými pripravovateľmi podujatia:

Organizačný štáb súťaže:

Danka Sihelská

e-mail: dsihelska@gmail.com

Obec Zvolenská Slatina:

Obecný úrad Zvolenská Slatina, 045/5394212, Ing. Viera Gibalová

e-mail: prednosta@zvolenskaslatina.sk

Zuzana Pavlíková, Komenského 37, Zvolenská Slatina tel. 0911245542

Odborný garant súťaže:

doc. Mgr. Jana Ambrózová, PhD, Oddelenie etnológie ÚMKTKE FF UKF v Nitre

e-mail: jambrozova@gmail.com